

Krav til kommunernes tilsyn med dagtilbud er fastsat i Dagtilbudslovens §5.

Her fastlægges det, at Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet af tilbuddene efter Dagtilbudsloven og den måde hvorpå opgaverne udføres.

Det pædagogiske tilsyn foretages i de kommunale institutioner og i puljeinstitutionen på Strynø i et samarbejde mellem lederne af de kommunale tilbud og den pædagogiske administrative konsulent, mens tilsynet i de private tilbud foretages af en tilsvarende konsulent fra Svendborg Kommune.

Tilsynet i dagtilbud på Langeland er gennemført i foråret 2023 og er nu afsluttet.

Tilsynsmodellen for dagtilbud i Langeland Kommune forløber i en toårig kadence, hvor der i det første år gennemføres observationer og tilsynsdialoger i alle dagtilbud med udgangspunkt i kravene i det pædagogiske grundlag.

I det andet år gennemføres der uanmeldte observationer i alle dagtilbud med udgangspunkt i institutionernes udarbejdede handleplaner. Den samlede model for tilsyn forefindes på Langeland Kommunes hjemmeside.

I henhold til den udarbejdede tilsynsmodel er grundlaget for tilsynet KIDS-værktøjet.

På den baggrund har medarbejdere og ledere fra alle institutioner været på kursus i KIDS-modellen. Formålet med KIDS-modellen er at skabe en fælles dialog og en udviklingsorienteret ramme for tilsynet. Udover selve tilsynet afholdes der ligeledes fælles halvårslige samarbejds møder med alle institutioner omkring KIDS.

Tilsynsrammen

Tilsynsrammen i Langeland Kommune er tredelt og opdeles, med udgangspunkt i Danmarks Evalueringsinstituts definition af kvalitet i dagtilbud, i tre elementer; strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat kvalitet.

- Strukturel kvalitet omhandler de forhold, den pædagogiske praksis arbejder indenfor. Det kunne f.eks. være fysiske rammer, normering og uddannelse af personalet.
I praksis besvarer dagtilbudsleder et spørgeskema i den digitale portal Hjernen og Hjertet om institutionens rammebetingelser.
- Proceskvalitet handler om den pædagogiske kvalitet herunder interaktioner mellem børn og voksne og børns sociale og emotionelle udvikling igennem leg og aktiviteter.
Alle institutioner har haft et heldagsbesøg, hvor de er blevet observeret med KIDS-værktøjet. Der er efterfølgende blevet udarbejdet en handleplan, som sætter fokus på de udviklingsområder, der blev

observeret, med det formål at bidrage til den pædagogiske kvalitetsudvikling af læringsmiljøerne.

- Resultat kvalitet handler om, hvorvidt børnene bliver skoleparate og udvikler f.eks. sproglige kompetencer ved at gå i dagtilbud. Strukturel kvalitet og proceskvalitet er i høj grad en forudsætning for resultat kvalitet, men der kan også til en vis grad arbejdes målrettet med resultat kvaliteten.

I praksis er der i 2023 valgt at benytte dialogværktøjet i Hjernen og Hjertet, der fokuserer på samarbejdet omkring barnets trivsel og udvikling, samt forældrenes oplevelse af dagtilbuddet. Dette værktøj har kun været obligatorisk at bruge for kommunale tilbud og indgår derfor ikke i tilsynsrapporter fra de private dagtilbud.

Tilsynsrapporten er blevet udarbejdet igennem Hjernen og Hjertet, og rapporten er bygget op over disse tre elementer. Disse forefindes på institutionernes hjemmesider. Der er i år udeladt en decideret konklusion i rapporterne, og de individuelle handleplaner har til gengæld fået lov at stå som garant for den løbende kvalitetsudvikling, der foregår alle steder. Det er obligatorisk for kommunale institutioner at offentliggøre tilsynsrapporter, mens det er frivilligt for private institutioner.

Opsamling på tilsynsbesøg

KIDS-observationerne tog alle steder udgangspunkt i områdernes relationer, leg og aktiviteter, samt fysiske omgivelser, hvortil der var udformet specifikke spørgsmål.

Det var meget forskelligt, hvor institutionernes blinde vinkler var og hvor der var udviklingspotentialer. Nogle steder omhandlede det organisering af rum og aktiviteter, positionering i leg, uderummets uudnyttede muligheder, oprydning eller indretning af indbydende rum, mens det andre steder handlede om modtagelsen af forældrene, spisesituationen eller noget helt fjerde.

De vigtigste hovedpointer fra årets tilsyn var en bekræftelse af, at der er stor variation i dagtilbuddene på Langeland, og at kvaliteten generelt er høj. Ingen steder har der været behov for at skærpe tilsynet, mens det til gengæld alle steder har været stor interesse i at kvalitetsudvikle og kapacitetsopbygge.